

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 49 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi praznika Sv. Treh Kraljev izide prihodnji list v torek 7. januarja 1890.

V Ljubljani 4. januarja.

Včeraj so se že pripeljali nemški in češki odposlanci na Dunaj in se danes začno konferencije. Da so ta pogajanja jako važna, vidi se iz tega, da se z njimi bavijo vsi avstrijski listi, pa tudi ogerški in inozemski. Od teh konferenc je zavisen daljši razvoj notranjih razmer naše države. Te konference sklicale so se baje na željo vladarja samega, želečega, da se naredi mir mej obema narodnostima na Češkem. Da bi vlada lažje posredovala, pokazal je vladar sijajno, da ima vanjo zaupanje, s tem, da je odlikoval z redi in naslovi več njenih članov.

Mi smo že povedali jedenkrat svoje mnenje, da ne pričakujemo kake posebnih uspehov od teh konferenc. In danes se že kaže, da imamo prav. Neso se še začela, že čitamo po raznih listih dvojbe, da bi posvetovanja imela kaj uspeha. Posebno za Čeha te konference ne obetajo nič dobrega. Kakor se kaže, bode se le od njih zahtevalo, da naj odjenjajo, dočim so vender le Čehi prikrašani v svojih pravicah, Nemci jih pa uživajo po vsej deželi. Vlada tudi ne kaže po vsem nepristranosti, temveč se vidno nagiba na levo stran. Nemcem je dovolila, da so sami izbirali svoje odposlance, dočim je staročeske odposlance kar sama izbrala. Povabila ni h konferencam nobenega Mladočeha, da si baš Mladočehi v deželni zboru zastopajo večino kmetkega prebivalstva.

Staročehi bodo imeli zatorej na Dunaji jako težavno stališče, ker bodo sami morali prevzeti odgovornost za vse, kar se bode sklenilo. Mladočehi bodo njih sklepe lahko brezozirno kritikovali, kar bi se vsega bati ne bilo, da so mej odposlanci tudi Mladočehi, ki bi prevzeli vsaj del odgovornosti.

Ni čuda torej, da „Politik“ toži, da je položaj za Staročeha težaven. Da so Nemci pred jednim letom privolili, da se začno pogajanja, bi bili Rieger in tovariši imeli lažjo nalogo, kajti tedaj bi bili stopili v akcijo z zavestjo, da narod češki stoji za njimi. Danes, ko je jeden del naroda v desetletnem brezuspešnem borenju zgubil potrpežljivost

in so Mladočehi priborili znaten uspeh, je zginila gotovost, ki je nanduševala Staročeha.

Oficijozno se izgovarjajo, da se zaradi tega neso povabili Mladočehi, ker vlada želi, da bi skrajni elementi obeh strank ne ovirali dela sporazumljenja. Uprašja se, ali so nemški odposlanci zares tako zmerni. Dovolj je, da povemo, da je mej njimi baron Scharschmid. Ta mož je izdelal predlog, da se nemščina proglasi za državni jezik in tako razveljavi jedna glavnih ustavnih določb. Mi že samo fakt, da je ta mož odbran za odposlanca, zmatramo za slabo znamenje za uspeh pogajanj. Po našem mnenju so Staročehi sami napak naredili, da so se udali vladi, da je sama odbirala zastopnike. S tem, da so brž z začetka pokazali preveč prijenljivosti, so si jako otežili daljnja pogajanja.

S tem, da so Nemci odbrali Scharschmida za odposlanca, so se izrecno že naprej postavili na stališče, da hočejo za nemščino zahtevati predprave državnega jezika. Na tem stališču je pa vsako sporazumljenje nemogoče. V tem oziru pa tudi Staročehi ne bodo mogli Nemcem nič prijenjati. Saj že sedaj staročeski listi zagotavljajo, da se Čehi ne bodo odrekli nobeni pravici naroda češkega.

Mladočeski listi pa opozarjajo češke odposlance, da so vsi češki krogi v najvažnejših vprašanjih brez različenja stranke popolnoma jednacega mnenja. Na to jednodušje češkega naroda se bodo češki zastopniki lahko sklicevali, ko se bodo pogajali z Nemci in ministerstvom. Češki narod pričakuje od svojih odposlancev, da ne odstopijo niti za ped od svojih pravic. Če bi se kaj takega zahtevalo od njih, naj se pa ne hajo pogajati. Pa tudi češke občine že sklepajo resolucije, v katerih pozivljajo odposlance, da naj se ne odrečejo od svojih pravic. Staročehi se pri tacih odnosajih ne bodo upali dosti prijenjati, ker se bodo bali zgubiti vse zaupanje naroda. Zatorej je pričakovati, da se pogajanja mej Čehi in Nemci razbijejo.

S tem pa še ni rečeno, da bi se mej vlado in Nemci ne doseglo sporazumljenje. Če se Staročehi ne udajo, bode Taaffe morda poskusil napraviti sporazumljenje mej fevdalnim plemstvom in Nemci. Če bi se mu to posrečilo, kar je lahko

mogoče, bi bili Čehi prisiljeni ustopiti v opozicijo in bi se notranje razmere naše države za Slovane neugodno zasuknile. Vsekako od teh pogajanj Slovani nemamo nič dobrega pričakovati, ker se vidi, da so naperjena proti nam in proti narodni jednakopravnosti.

Češko vprašanje.

Na Češkem, v takò imenovanem kraljestvu ste dve narodnosti: dve tretjini Čehov in jedna tretjina Nemcev. Vsled tega in vsled posebnega vedenja glavnih strank obeh teh narodnostij je v tem kraljestvu prav za prav dvoje vprašanj, ker vsaka stranka hoče, da bi se po njenih željah in zahtevah rešile jedne in iste zadeve.

Če pa premišljujemo, katera stranka, češka ali nemška, je modrejša, nam je odgovoriti, da modrejša v zmislu premetenosti je brezuslovna nemškoliberalna stranka na Češkem.

Ne staročehi, ne Mladočehi niso se pokazali kos ali ravnomerni v svojem narodno-politiškem razumu z nemškoliberalno stranko na Češkem.

Nemška liberalna stranka se je postavila od začetka na narodno stališče ter je njen cilj prav za prav — narodna avtonomija. Kajti, kakor je združila ona svoje zahteve, predno je zapustila Praški deželni zbor, in od katerih noče za las popustiti, zahteva ona: 1) Ustanovitev nemškega senata pri Praškem deželnem nadsodišču, 2) delitev deželnega šolskega sveta in deželnega kulturnega sveta; 3) glasovanje v deželnem zboru po nacionalnih kurijah; ustanovitev posebnega oddelka ali departementa pri namestništvu in 4) delitev dežele po narodnostnih okrajih.

Nemci bi dobili po izpolnitvi teh točk vse, česar potrebujejo, in niti z narodno avtonomijo bi ne mogli doseči več. Modro pa so zamolčali ime narodne avtonomije, da bi se ne zavedali Čehi in drugi Slovani obsežnosti in velikanskega pomena nemških zahtev ter da bi Slovani ne prišli do enakih zahtev po drugih deželah.

Z velikim novinarskim aparatom in z moralno pomočjo, katero po prošnjah in brez prošenj dobivajo od drugih Nemcev, so liberalni Nemci na Češkem stvari leta in leta opisavali takó, kakor,

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Danes mi je moj posel prijetno olajšan, kajti „dolgoleten član društva kranjskih zdravnikov“ račil je izročiti mi nastopni zanimivi sestavek:

„Gospod urednik! Pisec predzadnjega nedeljskega pisma lotil se je tudi mladih naših zdravnikov, oziroma kranjskega zdravniškega društva. Udarec na to struno prouzročil je jako nepovoljen akord, glas vibrira še dalje — a pri nas slovenskih zdravnikov našel je odmev, ki ne bode ginil. Dovolite mi, da tudi jaz, kot mnogoleten član tega društva, izrazim svoje mnenje in željo, da bi tudi drugi o tej stvari kaj zinili, saj bode to narodnej stvari le na korist.

Kdor je bil pri zadnjem obnem zboru, moral se je prepričati, da se pripravljala velika izprememba, da mora društvo kreniti s pota, katerega je hodilo do sedaj. Ustanovljeno je bilo pred več ko 25 leti v ta namen, da se združijo kranjski zdravniki k skupnemu delovanju, da se pospešijo zdravstveni interesi cele dežele, osebno glavnega mesta, ter da

se zdravniki tesneje spojijo v obrambo stanovskih zadev. Kako je društvo postopalo v dosego teh namer, je li hodilo pravi pot in zastopalo nestransko interese vseh društvenikov, o tem govoriti ni mesta v Vašem listu. Pač pa zasluži društvo ostro grajo, ker je društveni odbor od ustanovitve do danes društvu dajal tuje lice — odpravili so se domačini, vsled tega domača veda ni imela ne najmanjše koristi. Ako pregledamo imena ustanoviteljev, našli bomo večinoma le tujce, skoro ni bilo odbornika, kateremu bi bila tekla zibelka na slovenskih tleh. Ne morem sicer trditi, da je bilo tako postopanje merodajnih oseb v društvu vselej dogovorjeno, a samo naključbi tega pripisovati ne morem; seveda bili so krivi tudi domači zdravniki, pokazal se je tudi tu stari slovenski greh: uklanjati se tujčevi peti.

Izprevideli pa so sčasoma zdravniki — domačini, da je vsled tega tujčevanja društvu treba preustroje, doseči so jo hoteli z volitvijo novega odbora. Ta pot pa se mi ne zdi pravi, akoravno ni nepravilen, nasvetoval bi svojim kolegam drugo postopanje.

Ako se ozremo na delovanje družih slovanskih zdravniških društev, vidimo brez izjeme, da tuja

beseda pri njihovih zborovanjih, predavanjih in časopisih nima prostora. Zaradi tega pa dobro vedó ceniti proizvode tujih narodov, saj govore vsi slovanski zdravniki po več jezikov, kar se ne more reči o nemških. Da se pa uresniči tudi pri nas tako postopanje, treba je, da so vse stroke zdravništva zastopane v domačej literaturi. V tem oziru so slovenski zdravniki zaostali, kar pa ni čuda, ker nimamo niti akademije, niti vseučilišč, kjer bi se predavalo v domačem jeziku, niti popolne terminologije. Pri sodiščih rabi se sedaj domača beseda, tudi zdravniki morajo se pri slovenskih obravnava izražati v slovenskem jeziku, koliko težav dela to nekaterim zdravnikom, koliko zmešnjav prouzročuje nezmožnost izraziti se.

V tem zmislu imelo bi zdravniško društvo hvalevreden posel, razglašati društvene razprave tudi v slovenskem jeziku in sčasoma v zvezkih priobčiti popolno terminologijo medicinskih izrazov.

Nasvetoval bi svojim kolegam, pri prihodnjem obnem zboru z moško besedo zahtevati preustroja, tem odločnim in pravičnim zahtevam ne bode se mogel nihče upirati.“

Gospod pisatelj predstojećih vrstic je prav dobro osvetil položaj in pokazal, kje nas črevelj

da je vse drugo v vseh drugih deželah v redu, samo njih zahteve na Češkem da se ne izpolnijo. Vedno so poudarjali, zlasti tudi zadnje dni, po Taffejevem odgovoru, da od rešitve nemškega vprašanja na Češkem je zavisen celó obstoj vsega nemštva v Avstriji, da, obstanek monarhije. Vedno držiše so trdili, da češko vprašanje ni zavisno samo od čeških Nemcev, ampak od Nemcev vse Avstrije, da, celó od Nemcev tudi zunaj naše države.

Čehoslovani, oziroma staročeška stranka pa se je od začetka postavila na ozkosrčno stališče samo češkega kraljestva. Potem, ko se je postavila na stališče zgodovinskega državnega prava, je bila slepa in gluha za vse druge pomisleke.

Staročeška stranka ni poštevala niti Moravske in Šlezke, še manj pa vojvodini Zator in Osviečim ali Slovakov, ko je poudarjala češko zgodovinsko državno pravo. O tem pa, da bi se bila postavila na analogno stališče, kakor Nemci, namreč na stališče vseh Slovanov v Avstriji, bi ta stranka niti sanjala ne bila. Jednako pristranska in z istimi napakami se je pokazala letos tudi mladočeška stranka, katera je prav za prav provzročila, da so Nemci interpelovali v državnem zboru osrednjo vlado zastran češkega prava, in da je dal grof Taaffe na to obširniši odgovor. In vendar je rešitev češkega vprašanja, prav za prav češkega naroda zavisna od analognega, to je stališča vseh slovanskih narodov, pred vsem onih, ki so zastopani v državnem zboru na Dunaji.

Nemci s Češkega se namreč niso brez vzroka postavili na stališče vseh Nemcev, in ne poudarjajo brez uzroka, da od rešitve nemškega vprašanja je zavisno položanje vsega Nemštva v Avstriji. To položanje je umeti takó, da Nemci hočejo ostati gospodovalci nad drugimi narodi v Avstriji, in jedino, ako se jim posreči na Češkem ugnati Čeha, bi jim bilo konečno gospodovati tudi na Češkem in potem v vsej Avstriji. Jedino na Češkem so namreč Nemci v manjšini nasproti Čehom; drugod so ali sami zase, ali pa v umetnih in dejanskih večinah. Ko bi se torej pogodili s Čehi na Češkem, potem bi jim drugod nikjer ne ugajalo pogajati se z manjšinami drugih, specijalno slovanskih narodnostij.

Liberalni Nemci bi potem ne bili nikdar zato, da bi se izvršila narodna enakopravnost s posebnim izvrševalnim zakonom, kateri bi vstvaril za vsak narod juristične organe ali zbere na podstavi narodne avtonomije. Zato nočejo nič slišati o krivicah, katere delajo nemške večine po raznih deželnih zbilih Slovanom, in staročeška stranka je kratkovidna dovolj, da ne spremeni svojega stališča.

Proti vedenju Staročešev morajo konečno protestovati ne samo Čehoslovani na Moravskem in Šlezkem, ampak vsi avstrijski Slovani, posebnó pa Slovenci kateri imajo jednako osodo s Čehi. Slovenci zastopani v državnem zborn imajo analogno pravo, kakor Nemci, zahtevati, da se narodnostno vprašanje za Čehoslovane na Češkem ne rešuje brez Čehoslovanov na Moravskem, in Šlezkem, pa tudi ne brez Slovencev in drugih Slovanov. To se ne sme zgoditi, ker bi bilo proti interesom države in proti interesom slovanskih narodov. Proti državnim interesom bi bilo tako omenjeno reševanje narodnostnega vprašanja, že zaradi tega, ker bi imeli držav-

niki veliko več opraviti z Nemci po drugih deželah, da bi se udali v zmislu narodne enakopravnosti za manjšine drugih narodnostij v različnih deželah. Proti interesom teh manjšin pa bi bilo, ker bi se jim narodna enakopravnost ne izvršila, in bi bili torej v vednem boju za svoj obstanek.

Da se taki zares vitalni interesi ne oškodujejo ter ne spravi narodna enakopravnost do absurdnosti, je treba stališče Staročešev popraviti in zahtevati, da se postavijo na to pravo stališče. Letos izišla brošura „Das Parteiwesen der Slaven in Böhmen“ je Čehom, oziroma Staročešom, dokazala, da se povzdignejo in tudi pridejo do zaželenih uspehov, ako v strogi doslednosti ustavnega stališča zahtevajo v državnem zboru, da se izvrši s posebnim zakonom narodna enakopravnost jednako in jednakočasno za vse narode. Brošura je dokazala, da jedino po tej poti pridobé Staročeši simpatij tudi ostalih Slovanov avstrijskih, in da jedino po izvršeni narodni enakopravnosti v zmislu narodne avtonomije bodo mogli hrepeneti uspešno tudi po češkem državnem pravu, in da to pravo bi celó pospeševala poprej izvršena narodna enakopravnost. Brošura je konečno svoje dokaze združila v 4 glavne točke, katerih 1. in 4. se glasite: „Izvršba enakopravnosti vseh v kompaktnih masah bivajočih in na milijone duš znašajočih narodov po posebnem državnem zakonu, ki določuje narodno zastopstvo vsakega teh narodov. 4. Pridobitev ali dosega zgodovinskega državnega prava češkega kraljestva, oziroma vseh historično k češki kroni pripadajočih dežel potem, kadar bi bil pričakovati uspeh in v obliki, katera ne škoduje enakopravnosti vseh narodov in dosledno moči cesarstva.“

Staročeši niso poslušali tega modrega glasu, ampak so z nedostojno opomnjo po svojem nemškem glasilu hoteli zatreti ta nasvet; a sedaj se kaže, da je grof Taaffe sam pokazal na ustavno stališče, in pa na to, da zdaj ni čas za državno pravo, oziroma spremembo veljavne ustave. Čehi bodo po takem še vedno modro ravnali, ako se primejo nasveta in dokazov njim dobrohotno namenjene brošure. Ako bi pa ostali Staročeši in Mladočeši trmastí, da bi se pogajali z Nemci samo gledé na češko kraljestvo, je najprej slovenskih poslancev dolžnost, da protestujejo proti takemu ravnanju. In Slovenci morejo energično opozoriti svoje poslance v državnem zboru, da storijo svojo dolžnost v takem zmislu.

Liberalni Nemci s Češkega in od drugod pa morajo zvedeti, da drugi Slovani ne dopusté, da bi oni po svoje razlagali ustavo, za češko kraljestvo priznavali narodno enakopravnost in še ta s privilegiji za Nemce, za druge narode po drugih deželah pa popolnoma prezirali isto narodno enakopravnost. Državni zbor je za pogajanje in izvršenje narodne enakopravnosti ne samo za češke Nemce ampak jednako za vse avstrijske narode.

Zavarovanje delavcev glede kake ne-zgode.

Zakon z dne 28. decembra 1887. (št. I. drž. zak. ex 1888) je neprecenljive važnosti ne le za delavski stan, temuč tudi za občine, katerih naloga je skrbeti za svoje uboge.

Vsi delavci in vršbeni uradniki v tvornicah, plavnicah, v rudnikih na nepridržane rudnine, v kamnolomih, kakor tudi v napravah, spadajočih k tem poslovršbam, nadalje delavci in vršbeni uradniki pri onih vršbah, v katerih se porabljajo razpočne tvarine ali rabijo elementarne moči (sapa, voda, par, plin, elektrika itd.) — zavarovani so po meri, kakor določa to zakon proti posledicam nezgod, ki se utegnejo pripetiti pri delovršbi. Predmet zavarovanja pa je z zakonom določeno povračilo škode, ki nastane po kakem telesnem poškodovanju zavarovanca ali vsled njegove smrti.

S prvim novembrom t. l. pričele so gori omenjene okrožne zavarovalnice svoje delovanje.

Če se kdo izmed zavarovanja podvrženih delavcev ali uradnikov pri delu na telesu ponesreči, pristojna mu za povračilo škode renta, ki znaša v slučajih popolne nesposobnosti, služiti si kruha, in za ves čas, dokler traja, 60% letnega zaslužka, v slučajih delovite nesposobnosti pa po meri, kolikor je komu še ostalo sposobnosti prislužiti si kaj.

Če kdo vsled vršbene nezgode umrje obseza odškodovanje tudi pogrebne troške do 25 gold. in rento, katero dobe zapuščenci usmrčenega človeka počenši od smrtnege dne.

Ta renta iznaša: vdovi usmrčenega moža do njene smrti ali zopetne možitve 20%; zapuščeni otrokom do 15 leta po 16%, oziroma 20%; sorodnikom pokojnikom, če je bil on njih jedini reditelj, do časa, ko umrjo ali, ko mine njih potreba 20% letnega zaslužka.

Dobrote te nove, mej delavskim stanom še jako malo ali celo nič poznane naprave uplivala bodo blagodejno v javnem in socialnem življenji. Delavec, ki je žrtvoval vse svoje telesne moči za vsakdanji kruh, ne da bi mu bilo mogoče prihraniti si toliko, da bi v slučajih kakega ponesrečenja mogel brez miloščine skromno živeti, preskrbljen je po tem zakonu za čas svojega življenja; tako tudi oni, kojih roditelj je bil vsled nezgode na telesu poškodovan.

Občine, kojih naloga je preskrbovati svoje uboge, rešene so težke dolžnosti skrbeti, za ljudi, ki so morebiti imeli v občini domovinstvo, a občani jih niti poznali neso, ker so se rodili Bog ve kje in so delali vedno „v daljnih krajih, v tujih mestih.“

Neopravičena in popolno nepremišljena je torej nevolja nekaterih delodajalcev ali celo delavcev, ker bo treba plačevati male doneske. Seveda, priznati se mora, da ta nevolja ne izvira vedno le iz sebičnosti, ampak iz premalega poznanja cele naprave.

Zakon ta pozna se mej ljudstvom z malo izjemo le po dosedanjih uradnih razglasilih in ukazih dotičnih oblastev, zadevajočih izključljivo le dolžnosti zavarovalničnih članov. Umevno je torej, zakaj se namen zavarovanja prav nič ne uvaža ter čestokrat toži, da so zavarovalni doneski previsoki ali celo višji, nego tarifni stavki zasebnih zavarovalnic.

Do sedaj zavarovali so delodajalci svoje delavce pri zasobnih zavarovalnicah navadno tako, da se je ponesrečenemu izplačal jedenkrat za vselej iznos jednoletnega zaslužka, dočim se sedaj pri

Dalje v prilogi.

žuli, kje in kakšni so naši nedostatki. Povedal je slovenskim gospodom zdravnikom, kako bi se stvar dala spraviti na pravi tir. Da se vse to doseže, treba le več brižnosti in odločnosti, treba le malo posnemati nemške kolege. Kakor je že gospod „dolgoletni član“ omenil, neso tuji zdravniki svoje luči nikdar postavljali pod polovnik, marveč nastopali z ono drzovitostjo in brezozirnostjo, ki baš v nas doseza najvišje uspehe. Vodstvo bilo je ves čas v njihovih rokah in oni imeli so vedno prvo vijolino.

A tudi v javnem življenji lezli so vsekdar na površje, dosledno pa ostali sovražniki narodnosti slovenski. Lep primer nemške te nadutosti dali so nam baš na starega leta dan, ko so v „Laibacher Zeitung“ z debelimi črkami oznanjevali, da so svoja novoletna darila poklonili nemškemu „Schulvereinu“. Mi ne moremo nikomur predpisovati, kaj naj dela s svojim denarjem, a najjednostavnejši takt bi zahteval, da n. pr. dr. Bock, ki bi rad prišel v deželno službo, se javno in demonstrativno ne kaže kot apostol nemškega „Schulvereina“, a tudi ostali gospodje nemški zdravniki naj bi uvažali besede:

„Si vivis Romae, romano vivite more!“

s.

Volk.

(Češki napisal E. Jelinek, posl. V. Nevin.)

(Dalje.)

Kakor da je v tej postavi združeno, kar ima starost krasnega in s čimer vzbuja k spoštovanju. Kakor sneg bela glava, polna dobroti in sočutja, obrnila se je milo k nama. Lepo poljsko brado, malo razmršeno, pogladil si je takoj mej dvermi, kakor bi hotel pripraviti usta na poljub. Pa raztegnivši obe roki in obješi naju goreče, res laskavo: Oprostita, da sem se malo zapoznil, ali poglejta, pri kakem delu sem baš bil...

Stisnivši pri tem usta ljubezljivo, pokaže nama z detinsko radostjo po barbarsko razdejano punčiko. Nedostajalo jej je leve roke, desne noge in tudi nos je kazal očitna znamenja kratkega ravnanja z njo.

„Taki so otroci“, reče starček s premilo uljudnostjo, „ne morem sproti popraviti unučkama punček... ali prosim vaji, saj nismo bili mi za vlas boljši... Ali sta to lepa malička... kaj?... poglejte!“ Mahnil je z roko k slikama.

Ume se, da sem mu pohvalil ti njegovi unučki s cvetnim govorom najlaskavojih besed.

„To si mislim!“ vzdihnil je, pritisnivši me k sebi za to, ker sem mu pohvalil njegovi unučki.

Stoprv potem smo se vzajemno predstavili, a preje, nego smo se razgovarjali o inih rečeh, pristavil je moj spremljevalec dosti suho, „da ima pan Hipolit v svojem revirji tudi volkove.“

Nasmejal se je dobrovoljno.

„To le tako, da bi ti volkovi napovedovali ljudem srečo...“ rekel je za trenotek.

„Prišel nama je na potu sem baš jeden na muho. Obležal je kakor mačka...“

Pan Hipolit, začuvši te besede, zelo iznenajen s tem sporočilom, skoči z naslonjača: „Vi ste ga ustrelili?“

„No... saj to ni vlastovka...“

Pan Hipolit zavrti neveselo glavo.

„Leži pred dvorom... stara mrcina je to...“

In preje, nego sva se mogla nadejati, šel je pan Hipolit vun pogledat si tega volka. Bela njegova glava je mignila mej okni in se sklonila zamisljeno nad volkom.

„Otroče... morda bode tudi tega volka obžaloval...“ zamrmral je v se Grabovski dedič.

Minilo je nekoliko minut, predno se je vrnil pan Hipolit. Neki neutešen posmeh je zategnil nje-

državni zavarovalnici izplačuje letne rente zavarovanemu in njihovim ostalcem toliko časa, dokler živi, oziroma dokler neso sposobni, služiti si kaj.

Da je pa mogoče izplačavati omenjene letne rente, treba je zato založiti precejšnjo glavnico, ki znaša, kakor se povprečno računi 9¹/₂ toliko, nego je letni delavski zaslužek zavarovancev. Če se delavec srednje starosti, ki je služil na leto 400 gld. tako ponesreči, da si ne more ničesa prislužiti, treba je tedaj za letno rento 240 gld. koja mu pristojna, založne glavnice 3800 gld.

Če bi bil dotičnik zavarovan pri zasebni zavarovalnici za znesek jednoletnega ali dvoletnega delavnega zaslužka, dobil bi jedenkrat za vselej le 400 gld., oziroma 800 gld.

To važno in jako tehtno razliko treba je jemati v poštev.

Po „uradnih izveštjih c. kr. ministerstva notranjih zadev“ zadevajočih zavarovanje delavcev glede kake bolezni in nezgode“ znašati utegne skupni letni zaračunljivi zaslužek vseh onih podjetij, ki so zavarovanju podvržene 200,435.793 gld.

Da bodo pa mogle okrožne zavarovalnice zadostiti svoji nalogi, treba je, da znašajo skupni zavarovalni doneski 2,800.000 gld. Ta znesek se bo pa dosegel z povprečnim 1.4 odstotkom letnega zaslužka. V tem odstotku zapopaden je, seveda, tudi donesek za ono glavnico, iz katere se bodo zjemale prej omenjene dosmrtnne rente; povprečna zavarovalnina se vsled tega tudi v poznejših letih ne bo zvišala, ko se bodo rente v večji meri izplačevale. S tem pa ni rečeno, da se sedanja določila glede odstotkov in nevarnostnih razredov posameznih delovršb ne bodo spremenila. Kakor pri vseh novih napravah, tako bo tudi tukaj skušnja tekom let marsikaj preuredila in uredila, kakor bodo opravljene potrebe zahtevale.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 4. januarja.

„Grazer Volksblatt“ misli, da iz nemško-čeških pogajanj ne bode družega, nego da bode vlada jo bolj zasukala na levo. Potem se pa začne prepir od začetka. Staročehi se bodo morali popolnoma pridružiti Mladočehom. Konservativni veleposelniki se bodo nevoljno odtegovali in sedanja večina bode posnemala vzgled sedanje manjšine. Kaj gotovega se ne ve, toda katoliško-konservativna stranka ne bode odstopila od svojih terjatev. Tem resneje se bode poganjala za konfesionalno šolo.

Na Krakovskem vseučilišču osnuje se posebna fakulteta za kmetijstvo. Naučno ministerstvo je že pregledalo dotični načrt, kateri je izdelal akademski senat omenjenega vseučilišča. Nova fakulteta, bode tudi glede plače, čina in dostojanstva profesorjev popolnoma jednaka drugim fakultetam vseučilišča. Poučevali bodo štirje redni profesorji in dva docenta. Kdor bo hotel ustopiti v omenjene fakulteto, skazati se bode moral z maturnim spričevalom. Učni tečaj bode trajal tri leta. Za fakulteto se bodo omislile vse potrebne priprave, osnovalo kmetijsko poskuševališče, laboratorij za kmetijsko kemijo in veterinarska klinika.

Vnanje države.

Znano je, da je brošura „Bomba“ vzbudila mnogo pozornosti po vsej Srbiji. Sprva si napadene osebe skoro neso upale zagovarjati se. Sedaj je pa Milutin Garašanin objavil v „Domovini“

govo obličje, prijel se je za svoje srebrne vlase in, pogledavši na stran, zašepetal mrzko: „Pan sosed, to me žalosti, tega bi mi ne bili smeli storiti... tega volka bi ne bili smeli ustreliti...“

In oko njegovo se je zrosilo z nejasno solzo — detinsko. Da, pri tako starih ljudeh je že vse detinsko, tudi povod toge in solza prihaja iz tega.

„Zakaj... zakaj?“ zaklical je malobesedni dedič, čegar zvedavost je bila nekoliko podražena po nerazumljivej nevolji pana Hipolita,

Ali pan Hipolit je mahnil le z roko, nevoljno se obrnil in ni odgovoril. Bil je mrzek, res mrzek, da več nego mrzek...

Ali čemu?

S to seclna nepričakovano spremembo dobre volje bil je popolnoma pokažen naš sestanek. Starec je zakrival trdovratno povod svoje nejevolje in mržnje radi izgubljenega volka, in dasi je svojo mržnjo pozneje v sebi vsemožno krotil, vendar si ni več popolnoma osvežil svoje dobre volje. Poskušal je nekolikrat pričeti z menoj zanimivejši in pristranejši pogovor, ali to ni šlo. Poleg vsega zatajevanja opazal sem očitno, da je ustreljen volk ležal na duši starčevej.

(Konec prih.)

pismo, v katerem zatrjuje, da je vse, kar je o njem povedanega v brošuri, zlagano. On sumi, da za to brošuro tiči vlada, ki je s tem poskusila napad na njegovo čast. Garašanin je že v tej zadevi baje uležil tožbo pri kazenskem sodišči in naročil zastopniku svojemu, da naj z vso energijo priganja, da se začne preiskava, ker se je bati, da bodo od neke strani skušali preiskavo preprečiti. Bontoux je pa tudi nedavno priobčil v nekem listu pismo, v katerem zatrjuje, da so vsa pisma, katere navaja omenjena brošura, ponarejena, tudi je on bil tedaj na Dunaji, ko ga dolži brošura, da je pisal v tej zadevi pisma iz Pariza. Vsa stvar nikakor ni prav jasna in je želeti, da se začne sodnje preiskavanje, ki jo morda bolj pojasni.

Redko je kako zasedanje bolgarskega sebranja bilo tako plodovito, kakor letošnje. Velicah političnih debat ni bilo. Le pri adresni debati in debati ob novem posojilu se je razpravljala politika. Sebranje je sklenilo nov policijski, volilni, dedinski, sirotinski, železniško-policijski, vojaški službeni in kazenski, gozdni zakon ter zakon, s katerim se osnujeta dve novi škofiji v Bolgariji. Po novem volilnem zakonu duhovščina ne bode imela nobene volilne pravice Z novim vojaškim zakonom so se po višale plače uradnikom in častnikom.

Več ruskih zemstev se je obrnilo do vlade, da bi omejila priseljevanje Nemcev. Vlada bode najbrž ustregla njih želji, ker Nemci le gledajo, da obogate v Rusiji, potem se pa vračajo v domovino. Pa če tudi ostanejo v Rusiji, vedno kažejo neko mržnjo do vsega ruskega. Rusiji bi nemški živeli utegnil jako nevaren postati, zlasti ako bi se zaplela v veliko evropsko vojno. — Carski dvor preseli se v kratkem iz Gačine v Peterburg, kjer bodo letošnji predpust štirji dvorni plesovi in še nekaj družih dvornih slavnostij.

Razpor mej Anglijo in Portugaljsko zaradi afriških zadev se bode kmalu mirno poravnal. To se bode tem lažje zgodilo, ker je major Serpa Pinto zbolel in se v kratkem vrne v Evropo ter ga niti odpoklicati ne bode treba, kar je zahtevala Anglija. Tako je največja težava odstranjena. Glede ostalih točk pa sporazumljenje ne bode tako težavno.

V srednjeameriški republiki San Salvador buknil je ustanek, kaj je uzrok ustaneku se ne poroča. Vladne čete bodo baje ustanek v kratkem zadušile.

Dopisi.

Iz Šoštanja 2. januarja. [Izv. dop.] Da bodo častiti čitatelji poizvedeli, kako kaj v našem zakotju životarimo, naj mi bode dovoljeno po dolgem molčanju zopet spregovoriti par besed?

Kakor že znano, ležita v naši, po naravni krasoti, daleč znani Šaleški dolini, dva trga: Šoštanj in Velenje. Žal, da se je prebivalstvo teh dveh trgov večinoma že tudi nasrkalo onega, za naš narodni razvoj tako škodljivega in ovirajočega strupa.

Kmetstvo prebivalstvo je sicer še večinoma zdravo, nepopačeno, a o tržanih se tega ne more več reči, kajti le redki so oni, ki še nosijo v narodnem oziru suknjo „poštenjakoviča“. Boljša se sicer vedno bolj in bolj, a predno ta gnilad popolnoma zgine, bomo še precej svetih večerov doživeli. Da vendar gni, je čisto naravno, in meni to tukaj dokazovati, bi bilo odveč. Tako povsod — torej tudi pri nas. Le značaj, resnica in pravica je vez, ki jamči posameznikom, kakor v obče vedni obstanek. Dne 29. decembra p. l. imela je Šaleška čitalnica svoj osmi občni zbor. Gospod predsednik odpravi občni zbor s primernim pozdravom, se spominja umrlih udov v letošnjem letu ter dá besedo g. tajniku. Iz poročila tajnikovega smo slišali, da šteje naša čitalnica nad sedemdeset dobrih udov, da je imel odbor mej letom več sej ter se je priredilo več veselice in izletov, kar vse je izpalo, se izvršilo društvu v čast in slavo. Za tajnikom po prime besedo g. blagajnik in nam mej drugim pove, da je imela čitalnica letos 175 gld. 30 kr. dohodkov in 146 gld. 60 kr. troškov, da je torej preostanka 28 gld. 70 kr. Živel preostanek! slišalo se je od navzočih članov. Sedaj pride volitev in so bili izvoljeni predsednikom zopet g. Ivan Vošnjak, podpredsednikom g. Ivan Krajnc iz Št. Ilje, odborniki pa gospodje: Ivan Kačič, Fran Rojko, Anton Medved, Fran Goričnik in Ivan Kramar. Volitev, ki je jako srečno izpala, vsprejmejo vsi gospodje. Pri posameznih navetih, osobito pri naročbi časnikov, unela se je živahna debata, ki je pa navzlic vsej živahnosti, vsem debatujočim na čast, srečno izpala. Jaz pravim na čast, ker se je navzlic raznim nazorom konečno pokazala prijateljska sloga, koja bi morala vladati povsod, koder hodi slovenski rod. Po reku: „sloga jači, nesloga tlači“ — ravnali so se torej vsi gospodje, ne ozi-

raje se na razne stanove, razne nazore i. t. d. Tako je tudi prav — bolj, ko bomo složni, večji ugled bomo imeli pri naših nasprotnikih. Za tem bil je pogovor o bodočem petji, ter se je sklenilo izvoliti pevski odbor, obstoječ iz treh udov. Izvolijo se gg. notar Ivan Kačič predsednikom, Josip Goričan tajnikom in Ivan Kramar pevovodjo. Po dobri dve uri trajajočem zborovanju zaključil g. predsednik občni zbor, zahvalivši se vsem udom na udeležbi. Še dolgo smo ostali skupaj, ukrepaje to in ono in razšli se sklepom.

Delajmo i v bodoče vztrajno, značajno in brez velicega hrupa, ne oziraje se na vse drugo in konečno se bomo veselili slavne zmage.

Domače stvari.

— (Cesar) podaril je gasilnim društvom pri sv. Juriji v pol. okraji Ljutomerskem 60 gld.

— (Spodnja gimnazija v Ljubljani) otvorila se bode vsled najvišjega sklepa z dne 15. oktobra 1889. l., s šolskim letom 1890/91. Učiteljsko osebje štele bode 1 vodjo in 5 učiteljev, mej tem ko bode na matični višji gimnaziji z 1 vodjo na čelu, delovalo 19 učiteljev.

— (Gospa Franja Ravnikarjeva, dež. knjigovodje soproga v Ljubljani) izročila je gospodu dr.-ju K. vit. Bleiweis-Trsteniškem, predsedniku čitalnice Ljubljanske i. t. d. v spomin prerane izgube njene matere, gospe Permetove, svoto 25 gld. za „Podporno društvo slovenskih velikošolcev na Dunaji“, dalje pa še obli-gacijo sto gld. za pevski zbor čitalnice Ljubljanske, kateri je pel nagrobnice. Iskrena bodi hvala plemeniti domorodkinji!

— (Slovensko gledališče.) Jutri in v ponedeljek zaporedoma se bode igralo. Jutri predstavlja se ljudski igrokaz „Na Osojah“ („Der Sonnwendhof“), našemu občinstvu jako priljubljena igra. Uloge so dobro razdeljene in ker se igra izven predplačila, bode se ta „ljudska predstava“ isto tako dobro obnesla, kakor sta se prejšnji dve. — Na sv. 3 Kraljev dan ponavlja se veseloigra „Strijc bogatin“, nemški spisala E. Heule, preložil Vekoslav Benkovič. Te igre prva predstava je izredno ugajala, repriza bode pa gotovo še bolje.

— (Hripa) se po Ljubljani močno širi in danes imamo že par sto bolnikov. Samo v Mahrovem zavodu bilo je včeraj 32 učencev bolnih.

— (Klub Amater-fotografov) ima v torek, dne 7. januarja zvečer ob 8. uri v prostorih c. kr. strokovne šole III. vajo z magnezijevo bliskovno fotografijo. — Od sedaj ima društvo redno vsak I. ponedeljek v meseci svojo vajo in sejo, za katere se ne bodo izdajala posebna vabila. Ako je na prvi ponedeljek praznik, je seja takoj drugi dan. — Gostje dobro došli. Načelnništvo.

— (Muzejsko društvo.) Na včerajšnjem mesečnem shodu čuli smo dvoje zanimivih predavanj. Prvi je nastopil gospod profesor Pavlin ter nam opisaval cvetice žužkojede, ki si pridobivajo potrebne dušike od raznih žužkov. Perje taci cvetic pa tudi cvetke so za lov kakor nalašč prirojene in jedva je živalca sela na tako cvetko, že se začne izločevati neka pepsinu zelo podobna žleza in z ujetjo živalico vrši se skoro isti proces, kakor v človeškem želodci. Žužkojedih cvetic je mnogo, a ločijo se po svojih lovilnih načinih na tri vrste. Na Slovenskem so take cvetlice: Pinguicula vulgaris, ki raste po Savski dolini in se že na Ježici nabaja; Drosera rotundi-foia in anglica (Bled), Saxifraga adscendens (Šmarna gora), Saxifraga petraea (Uranšica), Sempervivum montanum (Nanos), Sedum villosum (barje pri Ljubljani) Gosp. profesor pojasnjeval je svoje predavanje z mnogimi risarijami in podobami in tudi s posušenimi izvodi taci cvetic, naposled pa omenjal tudi žužkojedih cvetic, rastočih samo v tropičnih krajih. Zelo zanimivo predavanje bilo je vsprejeto s splošnim odobravanjem. Gosp. profesor Simon Rutar govoril je o trgovinskih odnošajih mej Kranjsko in pomorskim mesti ob Jadranskem morji. V kratkih, a zanimivih črtah pripovedoval je poslušalcem, kako važnost je imel nekdanj Devin, posebno pa nekdanj cvetoči San Giovanni di Duino, kamor so prihajali romarji od vseh krajev upisovat se v sv. Marka izvirni evangelij, ki se še sedaj hrani v Čedadu. Potem omenjal je trgovske razmere s Trstom, Koprom, Piranom, Ogledjem in Benetkami, kake pristojbine so romarji plačevali po raznih mestih in kake so se uravnavale pro-

metne pravne razmere. Ljubljanci so leta 1488 poslali celo svojega mestnega pisarja v Benetke, da jim je izposloval pravico, da so kranjski trgovci tudi smeli nameščati se v takozvanem „Fondaco dei Tedeschi“. Dotično izvirno pismo hrani tukajšnji muzej. Povedal nam je mnogo zgodovinskih zanimivosti, žal, da je tvarina bila prevelika, čas pa prekratko odmerjen in da je g. profesor svoj govor moral le prehitro zaključiti. Predavanje vsprejeli so poslušalci z glasnim priznanjem.

— (Iz Ljubljanske škofije.) Konsistorijalni svetniki so imenovani: gg. dr. Fr. Stanonik, c. kr. vseučilišni profesor v Gradci; dr. Ivan Janežič in dr. Fran Lampe, profesorja bogoslovja v Ljubljani. Referenti v knezoškofijskem konsistoriju so imenovani: gg. Josip Smrekar, Ant. Zupančič in dr. Josip Lesar, vsi profesorji tukajšnjega bogoslovskega semenišča. — Vsled trajne bolezni gospoda stolnega župnika in kanonika Friderika Križnarja je gospod Erker postavljen za administratorja Ljubljanske stolne župnije. Kaplan v Mošnjah, gospod Valentin Bernik prestavljen je za kaplana v Moravče.

— (Ameriška trtnica v Vipavi.) Poljedelsko ministerstvo je pri Vipavi najelo pet oral zemljišč od g. K. Dolence, kjer bode napravila ameriško trtnico. Delo, ki se bode spomladi pričelo, bode nadzoroval g. F. Kavčič. Ker ameriška trta silno bujno raste, bode v 2 ali 3 letih v tej trtnici dovolj rezanic za celi Vipavski okraj.

— (Novomeška podružnica kmetijske družbe) je po predlogu vodje R. Dolence sklenila, napraviti dva poskusna ameriška vinograda v Novomeškem okraju in v ta namen v okuženih krajih najeti po 1/2 orala od trtne uši že uničenega vinograda. Vedno bolj prodira mnenje, da se bode vinogradarstvo dalo rešiti le z ameriško trto.

— („Kmetovalec“) ima v 24. številu nastopno vsebino: Prošnja in poziv. — Gospodom udom c. kr. kmetijske družbe kranjske in naročnikom „Kmetovaleca.“ — V prospeh govedoreje. — Krave odvaditi brcanja. — Vnetje vimena, ovčic ali sajavec na vimenu. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

— (Iz Planine.) Pretekli četrtek se je konštuiral odbor tukajšnje čitalnice tako-le: g. župnik Podboj, predsednik; g. župan in posestnik Kovšca Anton, namestnik; g. nadučitelj Benedek, tajnik; g. poštar Hoffmann, blagajnik in gg. Reihsmüller, Lavrič in Hiersche odborniki. — Odbor je naročil takoj deset slovenskih in tri nemške časnike ter bode priredil prvi zabavni večer v sredo 8. t. m.

— („Dolenjsko pevsko društvo“) je imelo dne 20. decembra 1889 svoj občni shod, koga so se udeležili člani v obilnem številu. Po pozdravu in govoru predsednika so poročali tajnik, blagajnik in arhivar o odborovem delovanju in stanju društva v pr. l., katero je bilo jako živahno in ugodno, kar se bo bolj nadrobno razvidelo iz tiskanega poročila, ki izide kmalu po novem letu. Potem se je vršila volitev novega odbora. Za predsednika je v novi izvoljen po vsikliku J. Sturm, odborniki pa J. Kline, J. Mechora, Dr. Fr. Prevec, Fr. Rogina, Fr. Rosina, Fr. Sakser, O. Skale in A. Virant. „Dol. N.“

— („Tržaško podporno in bralno društvo“) ima jutri, v nedeljo dne 5. t. m. v redutnej dvorani gledišča „Polit. Rossetti“ društveni veliki ples, kamor ima pristop tudi ostalo sl. občinstvo. Igra pri plesu orkester vojaške godbe. Ustopenina za osobo 50 kr. brez izjeme. Začetek ob 8 1/2 uri zvečer.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 3. januarja. Ker se hripa še vedno širi, je več bolniških blagajnic v denarnih zadregah. Obrtno oblastvo priporočilo je blagajnicam, naj vzamo denarje na posodo, ali pa podpore zmanjšajo.

Pulj 3. januarja. Nadvojvoda Karol Štefan zbolel za hripo.

Dunaj 4. januarja. „Wiener-Zeitung“: Cesar imenoval nadvojvodo Albrehta Salvatorja, barona Ludovika Josika, podmaršala Morica grofa Palfyja, grofa Štefana Erdödyja, vojvodo Viktorja Ratiborskoga, grofa Ernesta Hoyos-Sprinzensteina, majorja Adolfa princa Schwarzenberga, veleposlanika grofa Wolkensteina, grofa Julija Karolyia, kneza Alberta Thurn-Taxisa vitezom reda zlatega runa.

Dunaj 4. januarja. Cesar podelil nadučiteljici na dekliški ljudski šoli v Beljaku, ravnateljici Ivani Horner, srebrni zaslužni križec s krono.

Praga 4. januarja. Knez Karlos Auer-sperg umrl.

Razne vesti.

* (Lepa navada.) V mesteci Hohenberg na Bavarskem imajo navado, da vsak otrok predno neha obiskovati šolo, usadi na občinskem svetu sadno drevo, ki ostane njegova lastnina. Treba je le opazovati, kako skrbno goje mladi ljudje drevca svoja. Ta navada jako pospešuje veselje do sadjarstva.

* (Po 430 letih.) V letu 1459 umrl je v Nitri škof Ladislav Demend in zapustil svojo rodbino poleg rodbinskih posestev Teser in Demend nad 100.000 oral zemljišč. Rodbina pa vender ni mogla dobiti dedščine, ker so bili Turki pridrli v deželo in prisvojili si premoženje, ki je znašalo več milijonov. Ko so bili pregnani Turki, se je dedičem posrečilo pri sodiščih dobiti razsodbo, da so se priznale vse njih pravice, katere so imeli do prihoda Turkov v deželo. Imenje se pa ni moglo razdeliti, ker se je bilo število dedičev namnožilo na stotine in se ni moglo lahko določiti, koliko pravice ima kdo do dedščine. Leta 1768 se je začela pravda zaradi te dedščine in se je te dni, čez 121 let, končala. Ta čas je premoženje opravljal rodbinski svet. Upravni stroški so pa bili tako veliki, da je od vsega ogromnega imenja ostalo le še 38.000 goldinarjev. K poslednji seji rodbinskega sveta, pri kateri se je imenje razdelilo, je bilo došlo kacij 300 rodbinskih članov. Pravni zastopnik rodbinskega sveta je predložil 15 pol obsejajoče rodoslovne tabele, za katero delo se mu je priznalo 10.000 gld. poleg tega pa je dobil še posebe za dela poslednjih 6 let 6000 gld., tako da je za razdelitev ostalo le 22000 gld., katere so razdelili med 2000 dedičev, katerih je vsak dobil 11 gld., kar pač ni veliko za 470 let čakanja.

* (Dedičina gospe de Bonnemain) Zadnje dni se je govorilo, da je gospa de Bonnemain, znana prijateljica generala Boulangerja podedovala več milijonov po svoji teti. To je bilo vzbudilo veselje med Boulangerjevimi pristaši, zlasti med odpuščenimi uradniki, ki so se nadejali, da jih bode sedaj lahko general podpiral. Vse veselje je pa sedaj splavalo po vodi. Kakor se je pokazalo, dedščina znaša samo jeden milijon, pa še s tem gospa de Bonnemaine ne more svobodno razpolagati. Teta, ki je poznala zapravljivost svoje nečakinje, je v oporoki določila, da bode slednja od dedščine dobivala le obresti, katerih pa ne more nobenemu odstopiti. Gospo de Bonnemain bode v kratkem zadela še druga neprijetnost. Ona je namreč ločena od svojega moža in ta bode na pregovarjanje očeta svojega generala Bonnemaina sodnijsko jej prepovedal še nadalje dičiti se z njegovim imenom. Omenil je še, da Boulangerjevi pristaši to gospo navadno nazivljajo bodočo cesarico in ona to nazvanje kaj rada sliši.

* (54 unukov in 14 prauukov.) V Csorni na Ogerskem umrl je te dni meščan Matija Klein v 90. letu. Za njim žaluje poleg najstarejših otrok, še 54 unukov in 14 prauukov.

* (Šestindvajset otrok se je zadušilo.) V šoli za revne otroke v Londonskem predmestju Forestgate, v kateri šoli ima 500 otrok tudi stanovanje, je nastal ogenj zadnjo noč lanskega leta. Predno je prišla pomoč, se je 26 otrok že zadušilo v svojih posteljah. Ostale otroke so rešili in ogenj kmalu pogasili.

* (Iz Moguncije) se poroča nemškemu listom, da je tamošnji mesar Kissling zblaznel in potem dvema sinovima prerezal vratove, na to se pa sam ustrelil.

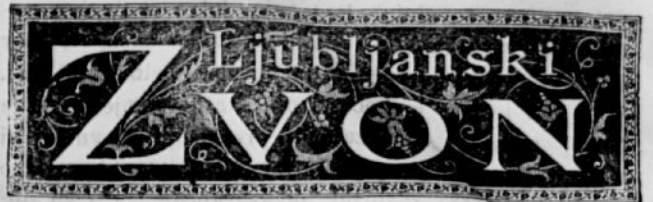
* (Poskušen umor in samoumor.) Pred nekaterimi dnevi je v Kosuči na Moravskem 29letni mizar Josip Zlaha, svojo 28letno soprogo Marijo, s katero je pet let v vednem nemiru živel, jel s kladivom biti po glavi, potem pa suvati z nožem, da bi jo umoril. Uboga žena se je v nezavesti zgrudila na tla, in ni upanja, da bi okrevala. Zločinec se je potem ustrelil s samokresom in bil takoj mrtev.

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceno sredstvo proti tiganju po udih, ranah, oteklinah in ulesih. Cena steklenici 90 kr. Vsak dan razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (55—17)

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 škatljica 15 pil 15 kr., 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — Pred ponarejanjem se jako skrbno našo protokolovalno varstveno znamko „Svete Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarni G. Piccoli-Jl. (1068—2)

prinaša v 1. zvezku naslednjo vsebino: 1. Gorázd: Gódčeva balada. — 2. Fr. Gestrin: Iz arhiva. Povest. — 3. Jožef Staré: Pisma iz Zagreba. XXI. — 4. Jožef Rakež: Otrovne ali nalezljive bolezni in njih pravi vzroki. — 5. Velimir: Cerkevna. Povest. — 6. Jož. Ant. Klemenčič: Planinar. — 7. Simon Rutar: Na gospodstvu polji. — 8. Janko Krsnik: Kmetiška smrt. Slika. — 9. Književna poročila: I. L. P.: Jezik v Mat. Ravnikarja „Sgodbah svetiga pisma za mlade ljudi. — 10. Dr. M. Murko: Presiren pri Rusih. — 11. And. Fekonja: Ant. Vramecza Predechtva i Postilla. — 12. V. Holz: Ivana Kobilca in nje slike. — 13. Dr. Jakob Sket: Odgovor na J. Lendovšekove opazke. — 14. Listek: Slovenska beseda. — Nova slika Valentina Vodnika. — „Popotnikov“ koledar. — Nemški spisi slovenskih pisateljev. — Šolska poročila. — Razpis častnega darila. — Dr. Anton Kavčič f. — Matica Hrvatska. — Popravek.

„LJUBLJANSKI ZVON“ stoji: za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Zahvala.

Blagorodna gospa Franja Ravnihar poklonila je povodom smrti njene matere pevskemu zboru Ljubljanske čitalnice obligacijo v vrednosti 100 gld., za kateri velikodušni dar se jej v imenu vseh pevcev srčno zahvaljuje

(8) pevski odbor Ljubljanske čitalnice.

Tuji:

3. januarja.

Pri Slonu: Hildebrand iz Gradca. — Hiršman iz Siska. — Likoser iz Trsta. Šlesinger iz Pečuha. — Domladš iz Bistrice. — Reiner iz Trsta. — Ozbič iz Kamnika. Pri Malič: Csaba iz Celovca. — Jaklič iz Kočevja. — Hadinger iz Budimpešte. — Kersbaumer z Dunaja. — Zamenik iz Kroke. — Pfeifer iz Ptuja. Pri avstrijskem cesarji: Jablonski z Dunaja. — Tüchy iz Gradca. Pri južnem koledvoru: Kramer iz Škofjeloke. — Parapat z Gorenjskega.

Umrli so v Ljubljani:

2. januarja: Rudolf Jurkovič, pismonošev sin, 1 mes, ulice na Grad št. 11, za božjastjo. 3. januarja: Andrej Kladnik, tesar, 68 let, sv. Petra cesta št. 13, za rakom. 4. januarja: Anton Mair, mlinar, 48 let, Poljanski nasip št. 50, za plućnico.

V deželnej bolnici:

2. januarja: Ivan Leben, gostač, 71 let, za oslabljenjem. 3. januarja: Fran Petauš, ključarski pomočnik 26 let, za jetiko.

V vojaške bolnici:

4. januarja: Karol Kail, umirovljeni viši štabni zdravnik, 68 let, za plućnico.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
jan. 3.	7. zjutraj	741.2 mm.	-0.8° C	sl. zah.	obl.	1.70 mm.
	2. popol.	741.1 mm.	1.2° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	741.5 mm.	0.0° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 0.1°, za 3.0° nad normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

31. decembra 1889.

(Izvirni telegram.)

		Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	434,679.000 gld.	(+ 19,429.000 gld.)
Zaklad v gotovini	241,445.000 "	(+ 10.000 "
Portfelj	178,881.000 "	(+ 2,016.000 "
Lombard	36,685.000 "	(+ 7,899.000 "
Davka prosta bankovčna rezerva	12,021.000 "	(- 22,079.000 "

Dunajska borza

dne 4. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	86.60	86.60
Srebrna renta	87.15	87.15
Zlata renta	108.95	109.35
5% marcna renta	101.70	101.62
Akcije narodne banke	921.00	927.00
Kreditne akcije	322.50	326.25
London	117.90	117.60
Napol.	9.33	9.30 1/2
C. kr. cekini	5.58	5.55
Nemške marke	57.77 1/2	57.57 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	— gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	173
Ogerska zlata renta 4%	100	95
Ogerska papirna renta 5%	100	90
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	75
Kreditne srečke	100 gld.	—
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	155
Am n way-društ. volj. 170 gld. a. v.	—	—

SLOVANSKI SVET

polmesečnik, ki izhaja v Ljubljani

popolnoma nezavisni organ slovenske inteligencije vseh stanov, bo priobčeval leta 1890 fundametalne razprave o političkih sistemih v Avstro-Ogerski, o narodnopolitiških programih, o nacionalni avtonomiji, o cirilometodski cerkvi in njeni zgodovini, o slovanskem narodnem gospodarstvu v pogledu na Slovane našega cesarstva, o važnih slovanskih kulturnih vprašanjih, v vsaki številki članke političkega in aktualnega pomena, dopise iz raznih slovanskih krajev, poročila o važnih dogodkih in delih ter o književnosti vseh slovanskih literatur.

„SLOVANSKI SVET“ stoji za celo leto 4 gld., za četrt leta 1 gld., za Ljubljano, dijake in ljudske učitelje pa 3 gld. 60 kr. na leto in 90 kr. za četrt leta.

Naročnina se pošilja izdajatelju „SLOVANSKEGA SVETA“ v Gorico (Görz). (7—1)

1890 ! Predpust ! 1890

Novosti
blaga za plese, „Sortie de bal“, cvetice, pahljače, rokavice in parfumerije
v največji izbiri

ima (5—1)
J. S. BENEDIKT
v Ljubljani.

Hmelova sladna kava.

Zdravniški priporočena!

Privarje pri gospodinjstvu mnogo mleka in sladkorja ni treba rabiti. Hmelova sladna kava (zdravilna kava) je lahko prebavljivo. Želodec krepčuje redilo, štedilna kava prijetnega okusa in dobrega duha, važna je za slednjega in neobhodno potrebna (služec za pridobivanje in ohranjanje zdravja) za vse bolnike zlasti trpeče na želodec, prih, jetih, protinu, obistih in živcih, pri kašlju, hripavosti itd., za prebolele, slabotne osebe, dojenice, otroke, ženske pred in po otroški postelji, krvirevne, bledične itd. Zatorej se more dajati prednost tej kavi pred nereditelno, živce razdražujočo in (v večjih množinah užito) otrovno uplivačo indijsko kavo in kitajskim čajem.

Zametek s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr. Najceneje se dobiva v poštnih zavojih po 4 kilo, v katerih je 16 zamotkov.

Gospodu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani! Vaša „hmelova sladna kava“ se je za prebolele jako dobro pokazala, pošljite je še 5 zamotkov.

Spoštovanjem Dr. Ferd. Zeissler, kopališki zdravnik. (1015—4) Kopališče Bled (Kranjsko), 2. januarja 1888.

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja.

(928-6)
Kdor dvomi
katero izmed mnogih napovedanih zdravil za bolezen njegovo najbolje ugaja, piše naj takoj dopisnico na Richterjevo zalogo v Lipsiji in zahteva ilustrovanje knjige „Krankenfremde“. Priiskane zahvale dokazujejo, da jih je na tisoče ne le izognilo se nepotrebnih denarnih izdaj, temveč našlo zaželeno zdravje, ko so se ravnanje po dobrih svetih te male knjige. Pošlje se zastonj.

„Goriška jadikovanja“

dobivajo se v

„NARODNI TISKARNI“
po 10 kr. izvod.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanije) in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134-45)

Dra Retau-a Sebeochrana.

Češka izdaja po 80. nemške izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor trpi za strašnimi nasledki te pregrehe, kajti z njenim poukom se slednje leto na tisoče bolnih otme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni tvrdki, Verlags-Magazin R. F. Bierer v Lipskem (Saksonsko), Neumarkt 34* in v vsakej knjigarni.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivačice pri boleznih želodca.

Preverjene pri pomanjkanju slasti do jedi, slabem želodcu, napenjanju, kislem podiranju, koliki, želodčevem kataru, zgagi, zlatenici, gnjusu in bljuvanju, glavobolji (če izvira iz želodca), krči v želodcu, zapiranju, preobremenjenosti želodca z jedjo in pijačo. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Osrednjo razpošiljalnico ima lekar Karol Brady, Kromeriz (Moravsko).

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice za želodec se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rdeč zavitek z gorenjo varstveno znamko in z navodilom, kako rabiti, ki se pridene vsake steklenici, opomniti je, da mora navod biti tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kromerizu.

Marijacejske čistilne kroglice, ki se že več let z najboljšim uspehom rabijo pri zapiranju in zabasanju, se sedaj pogostoma ponarejajo. — Pazi naj se torej na gorenjo varstveno znamko in podpis lekarja K. Brady-ja v Kromerizu. — Cena skatljici 20 kr., zvitku 6 skatljici gld. 1.—. Če se naprej pošlje znesek, velja poština prosto 1 zvitok gld. 1.20, 2 zvitka gld. 2.20.

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice neso nikako tajno sredstvo. Njih se stavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se pridene vsake steklenici. (798—14)

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice imajo pristne: V Ljubljani lekar Piccoli, lekar Swoboda; — v Postojni lekar Fr. Baccarich; — v Škofji Loki lekar Karol Fabiani; — v Radovljici lekar Aleks. Roblek; — v Novem Mestu lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann; — v Kamniku lekar J. Močnik; — v Črnomlju lekar Iv. Blažek.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev. Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kaslja, pljučenih in vrtnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. — Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju kolen, kopitnih boleznih, otrpenosti v boku, v krizi itd., otekanju nog, mehurjih na nogah, izvinjenju, tisevanju od sedla in oprave, pri sušici itd., s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hihah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred samo 4 gld. (1039—3)

Ta zdravila se pristna dobivajo samo v **LEKARNI TRNKOCZY** zraven rotovža v Ljubljani in se vsak dan s prvo pošto razpošilja.

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivačice sredstvo proti kurjim ocesom, žuljem, tako imenovani trdji koži na podplatih in petah. Proti bradavicam in vsem drugim trdim praskom kože. — Uspeh z jamčen. — Cena skatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:

L. Schwenk-ova lekarna v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grebel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezavi A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth; v Gorici G. B. Poutoni; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Warts; v Radovljici A. Roblek.

Ta obliž dobiva se le v jednej velikosti po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.“ (449—43)

V „Národní Tiskarni“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledeče knjige:

Otci in sinovi.

Roman. Ruski spisal J. S. Turgenev. Preložil Ivan Gornik. Mala 8°, 357 strani. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Undina.

Spisal André Theuriet, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 143 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Vilènski brodnik.

Spisal Emile Souvestre, prevlel Muhoder. — Ml. 8°, 82 strani. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Dnevnik.

Spisal Ludovik Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 95 strani. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * *. Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * *. Stat nominis umbra. Ml. 8°, 19 pól. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

V isti zalogi sta izšla in se dobivata po znižani ceni še sledeča zvezka:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trštvo z Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštne, za posamezne zvezke pa 5 kr.

OPOMBA: „Trije javni govori“ so razprodani.

Ukrajinske dume.

Češki spisal E. Jelenc. Poslovenil Podvidorski. Mala 8°, 84 strani. Cena 15 kr., po pošti 20 kr.

Ivan Zbogor.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nožier, poslovenil J. Kržišnik. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

N o v.

Roman. Spisal Turgenev, poslovenil M. Málvovh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Za dragocenim korenem.

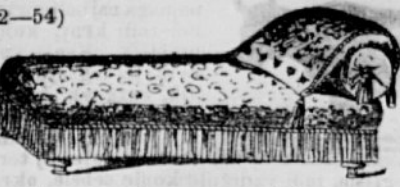
Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

grozdjem na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr. **V. zvezek**, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik Velja 25 kr.

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

ANTON OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Tapecirar in dekoratér. (72—54)

prilagojena okusno in trdno narejene žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je pri- poznano dobro in brezhibno, kar go- tovo priča moja razstava v Rudolffi- numu, in stojim z ozirom na nizke cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrirani cenik in uzorec blaga, kar razpošiljam zastonj in franko.

NOVA PESMARICA.

Zbirka najbolj znanih slovenskih, hrvat- skih, srbskih, bolgarskih, čeških, poljskih in ruskih pesnj.

Sestavil Ivan Zeleznikar. Založil Dragotin Hribar.

Cena: Mehko vezani 80 kr., s pošto 10 kr. več. Elegantno vezani 1 gld. 20 kr., s pošto 1 gld. 30 kr.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani. — Naroča se pa lahko tudi v vsaki bukvarni.

K št. 10.019.

(Izveček.)

Razglas.

C. in kr. državno vojno ministerstvo namerava za c. in kr. vojsko od dne 1. januarja 1892 dalje potrebne oblačilne in opravne predmete iz usnja tudi zanaprej dobivati po potu zasobne industrije in s tem javno pozivlje k udeležbi pri tem podjetji, oziroma na ulaganje pismenih ponudeb.

Da se pridobivanje dotičnih vrst decentralizuje, priča- kuje se, da se osnujejo štiri družbe (konsorciji), katerih vsaka prevzame zalaganje za jedno monturno skladišče, oziroma za jeden monturni rajon.

Natančnejši pogoji za udeležitev pri tem zalaganji so obseženi v razglasu, ki se je objavil v polnem obsegu v št. 283 z dne 7. decembra 1889 tega lista.

V Gradci, dne 2. decembra 1889.

(1003—2)

Od c. in kr. intendance 3. voja.

V varstvo in ohranitev ust in zobovja.

Dr. Flud-ova ustna voda, izvrstno sredstvo, ohranjuje zobe zdrave, oja- čuje zobno meso, zabranjuje gnilobo ter lajša bolečine; steklenica 60 kr.

Anaterinova ustna voda, po Popu, steklenica 40 kr.

Pop-ova anaterinova ustna voda, v steklenicah po 50 kr., 1 gld. in 1 gld. 40 kr.

Salicilna ustna voda, steklenica 50 kr.

Kothe-jeva ustna voda, steklenica 35 kr.

Rössler-jeva ustna voda, steklenica 35 kr.

Paichel-jeva ustna voda, steklenica 1 gld.

Dr. Heider-jev zobni prašek, najpriporočnejše, najbolj zdravo in ceno čistilo za zobe, s katerim se ohrani zobovje do visoke starosti zdravo. — Škatljica 30 kr.

Salicilni zobni prašek, škatljica 30 kr.

Zobna pasta, odontomesma imenovana, jako priljubljena in izvrstno čistilo za zobe in usta, v porcelanastih škatljicah à 60 kr.

Zobna pasta Pop-ova, à 35 kr.

Zobna pasta Suin de Boutemard-ova, à 38 in 70 kr.

Zobna pasta Pfeffermann-ova, à 1 gld.

Zobna plomba Pop-ova, s katero more vsakdo sam plombovati zobe, v kartonih à 1 gld.

Odontin, izvrstno sredstvo zoper zobobol, steklenica 10 kr.

Zobne kapljice zoper najraznovrstnejši zobobol, steklenica 30 kr.

Cachu (ustne kroglice), v škatljicah po 30 kr.

Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“
LUDOVICA GREČEL-a
v Ljubljani, Mestni trg št. 11. (1052—4)

F. S. Vilhar-jeve skladbe.

Dotiskana je baš tretja knjiga F. S. Vilhar-jevih glasbenih del. — Ta knjiga obsega na 96 straneh velikega formata 20 obštrnih kompozicij različne vrste, mej kojimi je mnogo glasovirskih skla- deb. — Knjiga je posvečena Njegovemu Visočanstvu NIKOLAJ I. ter se more zmatrati za najdovršenejšo publikacijo glasovitega skladatelja našega.

Dobiva se jedino pri meni za 2 gld. in 10 kr. za poštino.

556—12) J. R. Milic-a tiskarna v Ljubljani.

P. n. slav. občinstvu!

Usojam si naznanjati, da sem od gospoda J. Schlaffer-ja v Ljubljani po kupčiji prevzel zalogo

kolonijalnega in specerijskega blaga

potem

trgovino z barvami in železnino

ter prosim, da se mi zaupanje, skazano mojemu predniku, blagovoljno ohrani. — Prizadeval si bodem, da se ohrani dobro ime tej trgovini tudi v prihodnje ter hočem to zaslužiti s strogo pravičnostjo in točno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem
ALOJZIJ LENČEK.

(3—2)

Vspešna sredstva

za čiščenje in zboljšanje zraka v sobah.

Kadilni papir, provzroči izredno prijetno in vstrajno vonjavo. 20 listov v zav. 10 kr.

Potpourri se nasiplje na ogelje ali na vročo železno ploščo. Škatljica 30 kr.

Sobna dišava (parfum), razsiplje se po sobah, ima vonjavo raznovrstnih cvetic, stekleničica 70 kr.

Esencia iz smrekovine, prouzroči, ako se razsiplje po sobah, prijetno gozdno vonjavo. Steklenica 60 kr.

Coniferen-sprit, Bittnerjev, stekleničica 80 kr.

V porabo za parfumovanje žepnih robcev, perila in obleke imam v zalogi najfinejše francoske in angleške dišave v najraznovrstnejših cvetličnih vonjavah. Steklenice po 50 kr., 1 gld. in 2 gld.

Vijolični prašek, prouzroči raztresen mej perilo, najprijetnejšo vonjavo. V zavitkih à 15 kr.

Sachetes za parfumovanje obleke, perila, rokavic in razne oprave, v mnogih vonjavah. Zavitek 20 kr.

Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“
LUDOVICA GREČEL-a,
v Ljubljani, Mestni Trg št. 11. (1054—4)

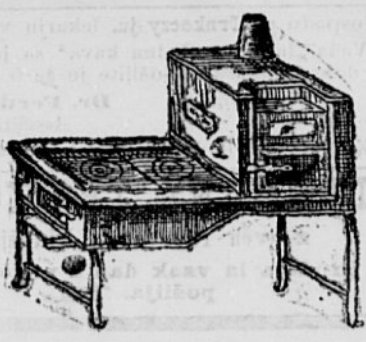
Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10
v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena šte- dilna ognjišča in njih posa- mezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko- pane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (103—51)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo- pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Das Parteiwesen
der
Slaven in Böhmen
Betrachtet an der Hand der Versammlung
des prager altböhmischen Parteitages.
Von einem österreichischen Politiker.
Brokurica ta izšla je ravno kot in je dobiti v
„Narodni Tiskarni“ za ceno 80 kr., po pošti 5 kr.
več. (367-17)

Važno! Važno!
za c. kr. državne uradnike!
Podpisna trdnica priporoka svoje usluge za letošnje zim-
sko sezono po jako znižanih cenah in za natevanje
gala- in službenih uniform
za c. kr. državne uradnike
po najnovejših predpisih, ravno tako tudi svojo bogato zalogo
vseh suknj, kakor so predpisane, in z vseh spadalajočih pred-
metov.
F. Casermann
Ljubljana
Šteinsburške ulice št. 4.
Niže cene.
Niže cene.
za c. kr. državne uradnike!
Važno! Važno!

Zobozdravnik
AVGUST SCHWEIGER
odtudi vsak dan od 9. do 12. ure dopoln-
dne in od 2. do 5. ure popoldne.
Stanoje (908-21)
v hotelu „Pri Malici“, II. nadstropje, št. 23.
Nova neprekinjena Pariska plomba, priznana
od avtoritet za najboljšo, zoben jedraste barve ter na-
domesti „svoje trajnosti zlato plombo.“

DR. VALENTINA ZARNIKA
ZBRANI SPISI
I. ZVEZEK:
PRIPOVEDNI SPISI.
UREDIL
IVAN ŽELEZNIKAR.
Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! —
Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slo-
venskega turista.
Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res
krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zar-
nikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena
knjižici je 1 gl., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI
TISKARNI“ v Ljubljani.

ILUSTROVAN
NARODNI KOLEDAR
za leto 1890.
Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.
Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ in v bukvarnah J. Gontini-
jevi in M. Gerber-jevi v Ljubljani. Naroča se pa lahko v vseh
bukvarnah.
== Cena 45 kr., po pošti 50 kr. ==
Vsebina: Popoln kalendar, koledar, kateremu so pridejana tudi slo-
vanska imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiše.
Sedanjih vladarjev evropskih. Vojvodina Kranjsko: Vsi deželni zastopi,
deželni odborniki, deželni poslanci, mestni odborniki, načelniki uradov,
c. kr. notari, advokati itd. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik.
Lestvica za pristojbine kolekov. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del:
Naši zasluzni možje. Božja pota Slovencev. V noči Rusalk. Ogled po
svetu: Dogodki v Srbiji. Razstava v Parizu. Boulanger. Orientalna
železnica itd. Smešnice. — Naznanila.

sloven.

Za vsako gospodnjo!

ktera želi dobro kavo pripraviti!

Pazite dobro na to, da so razširjeni zaboji
& zavitki, kateri niso pravi „**Franck'ovi**,“
ampak

goljufivo ponarejeni! —

Hočete li okusno pijačo in tečno kavo imeti,
zahtevajte pravo „**Franck'ovo**“ kavo, ktera pa
je le prava s temi registriranimi markami:

in s tim podpisom:

Heinrich Franck Söhne
Linz. Ludwigsburg.

Toraj: Brevidnost pri kupovanji!

Krivo je misliti, da se „dobra kava“ le iz
samih kavinih zrn pripravlja, ne — kajti **dober**
pristavek povikša kavino moč, njeno barvo in
njen okus. —

To je resnično, prepričajte se blagovoljno z
poskusom

prave **Franck'ove** kave.

Za črno kavo: 4 žlicami kavinih zrn - 1 žlica **Franck'ove** kave.
„mlečno“: „3“ „ „ - 1 „ **Franck'ove** „
D. 2930 Nr. 9 IV.

Praktikant

iz solidne hiše, ki se more izkazati z dobrimi šolskimi spričevali, ima lepo pisavo ter je vešč nemščini in slovenščini, vsprejme se takoj v vinske trgovini na debelo Leopolda Hönigsberg-a v Zagrebu. (1-2)

Zanesljivega agenta

išče trgovska firma na veliko s primerno plačo na mesec in z navadnimi procenti.

Taisti bodi zmožen slovenščine v govoru in pismu; pozna naj dobro kraje in razmere po slovenskem Goriškem in po celotnem Notranjskem.

Pismena vprašanja napišejo naj se s potrebnimi pojasnili o osebi in pa o dosedanjem poslu z: „J. A. Nabrežina poste restante“. (1072-3)

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(1083-2)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel, poleg Hrdečkovega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje.

Usojam se slav. občinstvu najljubše naznaniti, da sem otvoril z denašnjim dnevom

v Špitalskih ulicah št. 7

(v Permetovi hiši)

lesno trgovino.

Zatrjujem, da se bodem trudil postreči z dobrim blagom po nizkih cenah in vseskozi zaslužiti zaupanje, ki se bo v mene stavilo ter prosim uljudno za blagohotna naročila.

Z odličnim spoštovanjem

MATKO ARKO

trgovca v Špitalskih ulicah št. 7.

V Ljubljani, dne 4. januarja 1890.

(6)

Za čiščenje in ohranjenje sveže kože.

Arnica-Glycerin-ovet, najboljši pripomoček proti trdi, razpokani in hrpavi koži, ohranja jo svežo in ozdravlja; v kositar. zavitku à 25 kr.

Glycerin-ovet, v lončkih à 25 kr.

Vazelina, bel in rumen, od 10 kr. višje

Creme-celeste, od 10 kr. naprej.

Pariški prašek za gospe, bel in rosa, najbolj sloveča in najbolj fina pudra; v škatljicah à 40 in 50 kr.

Cistilna voda za obličje, zanesljiv pripomoček zoper pege na obrazu, žol-tine, mazulčke in kožne spuščaje, 1 stekl. 70 kr.

Dr. Fr. Lenglelovo brezovo mazilo, da se koža nežna ohrani. 1 stekl. 70 kr.

Glycerin-milo in Glycerin-vijolično milo, odlikuje se po čistosti, stalni vonjavi in najbolje upliva na kožo; komad po 15, 25, 35, 40 kr.

Speik-milo, prav priljubljeno v ohranilo sveže in čiste kože pri gospodih, à 35 kr.

Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“

Ludovika Grečel-a,

v Ljubljani, Mestni Trg št. 11.

(1053-4)

JAKOB MIKOLIČ

vojaški in civilni krojaški mojster, zaloga storjenih oblek v Novem Mestu

priporoča se vsem tukajšnjim p. n. gg. c. in kr. uradnikom, kakor tudi vsem p. n. gg. uradnikom dolenskih mest in trgov za izvršilo uniform in sploh v njegovo stroko spadajočih del. Zgoraj podpisani ima vso pripravo (Muster-zeichnungen) ter je popolnoma zmožen tega dela, ker je bil dlje časa svojega vojaškega stanu pri vojaškem krojaškem mojstru g. Plahot-i na Dunaji kot pomagalec.

Tudi priporoča slav. občinstvu svojo zalogo storjenih oblek ter naznanja, da ima zmirom raznovrstna sukna ali lepe štofe za obleke na prodaj. Vse k uradniškim uniformam spadajoče stvari, ako jih nema v zalogi, preskrbi takej in natančno.

Naročila vsprejemajo se po meri ter se natančno po predpisih zgotovljajo. Popravila se najhitreje ter najceneje izvršujejo in se za izvršno delo garantira. (1078-2)

Plačuje se po dogovoru na obroke.

Radenska

kisla voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehur-nim boleznim, kamenu v mehurju, protinu, dalje proti boleznim v želodci, mokril, dolgotraj-nemu kataru dihal, zlateti žili in zlatenici.

Poskusi doktorjev: Garrod, Biswanger, Cautani, Ure so dokazali, da ima oglyenokisli litij največjo raztopino moč pri sečnokislinskih izločkih, iz česar se sklepa na naj-ugodnejše natrije Radenske kisle vode.

Kot okrepitveno pijačo z vinom ali sadnimi sokovi in sladkorjem pomešana, je Radenska voda v obče priljubljena.

Kopališče Radensko
Kopanje v slatini in v jeklenici upliva posebno pri: protinu, bolečinah mokril, malokrvnosti, ženskih boleznih, slabostih i. t. d.

Stanovništvo po ceni.
Prospekt (brezplačno) od rav-nateljstva: **Kopališče Radensko** blizu Ljutomeru

Radenska kisla voda, ob vznožji Slovenskih gor, ne za-menjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kisla voda stoji več kot jeden dan v odprti posodi, vender se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislinami, katere imajo navadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se že pogubi in razkadi, kakor hitro se steklenica odmaši. (264-38)

Zaloga Radenske Kisle vode pri F. Plautz-i in M. Kastner-ji v Ljubljani.

Lastne zaloge

v tuzemstvu:

Dunaj, Budimpešta, Praga, Levov, Gradec, Trst.

R. DITMAR NA DUNAJI.

Največja tovarna za svetilnice v Evropi.

(Ustanovljena 1840.)

Lastne zaloge

v inozemstvu:

Berolin, Monakovo, Milan, Rim, Lyon, Varšava, Bombay.

DITMAR-JEVE SVETILNICE

R. DITMAR-JEVA

Dun. bliskovna svetilnica 30"
svetilna sila 105 sveč.

Fonometrično izmerila gospoda Dr. L. Weber, kralj. profesor na vseučilišču v Vratislavi. Dr. R. Benedikt, docent na tehniki na Dunaji.

R. Ditmar-jeva Dunajska bliskovna svetilnica užiga, regulira in ugasuje.

Solnčni svetilec 15" in 18"

davno preverjena sistema za mizne, viseče in stenske svetilnice.

R. DITMAR-JEVA

Brilantni meteorni svetilec
s kroglastim plamenom.

Velikosti: 15", 20", 25", 30", 35", 45"
Svetilna sila: 31 50 70 87 138 157 sveč

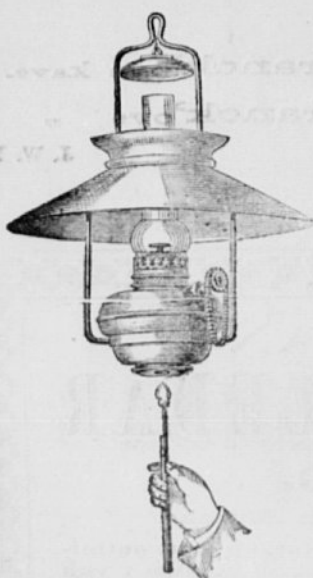
mizne in viseče svetilnice, lestence, stenske svetilnice, zaprte svetilnice itd.

Vse steklene stvari,

ki so potrebne za petrolejske svetilnice, — v največji izbiri.

Mizna svetilnica z brilantnim meteornim svetilcem

Dunajska bliskovna svetilnica 30"

Se posebno opozarja.

Posrečilo se mi je še bolj dovršiti svoje lani izumljene meteorske svetilce (s kroglastim plamenom), ki so dosegli velikanski uspeh v tuzemstvu in povsod v inozemstvu, njihovo svetilno silo še povečati, ravnanje z njimi pa napraviti enostavnejše, da se (15", 20" in 30") lahko prižgejo, ko se proč vzame svetilničen venec, ne da bi se moral proč vzeti še cilindar, tulpa ali pa strešica. (Glej podoba.)

Ilustracije in ceniki pošljejo

se takoj zastonj in franko.

(678-18)

Ditmar-jeve svetilnice ima skoro vsaka

boljša trgovina s svetilnicami na prodaj.

Tovarniška znamka.